

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

51 213 02 Rögzítésvezető

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbelikifejtése, megoldása

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

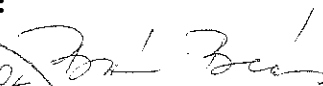
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000025/2017 – 5520 számon kiadom.

MÁSOLAT
Az eredeti okirattal mindenben megegyező hiteles másolat!

Jóváhagyta:

Borosán Beáta
főosztályvezető-helyettes

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017. 05. 04-től

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelménymodulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák.

A tételhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-24-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 1. Az angol nyelvű használati utasítás alapján mutassa be, hogyan állít érzékenységet a mellékelt tüköraknás, digitális fényképezőgépen!**

A tételhez használható segédeszköz:

- tüköraknás, digitális fényképezőgép
- hozzá tartozó angol nyelvű használati utasítás

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 2. Bejelentett és engedélyezett tüntetés zajlik a főváros egyik jelentős közterén. Ön a tüntetők között áll, és közeli felvételeket készít róluk. Az érintettek tiltakoznak ez ellen. Mit tesz ebben a helyzetben, ha megbízója mégis ragaszkodik az ilyen típusú felvételekhez?**

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 3. Riportfelvétel készül vizes munkahelyen. A forgatáshoz több lámpára is szükség van, amihez ideiglenes hálózatot is ki kell építeni. Milyen baleseti és biztonsági kockázatokkal kell számolni ilyen körülmények között, és hogyan lehet megteremteni a biztonságos munkavégzés feltételeit?**

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 4. Külső felvételnél hét ágra süt a nap. Az operatőr kis mélységélességű felvételt akar készíteni. Hogyan készíti erre elő a kamerát?**

- 5. Kisvárosi reggel. A főutcán egy hölgy közeledik. Megáll a virágüzlet előtt. Kulccsal kinyitja a bejárati ajtót, és belép az üzletbe. Bentről lekapcsolja a cégtábla világítását, majd öntözni kezdi és igazgatja a kirakatban lévő virágokat. Milyen képkivágásokban, milyen nézőpontokból és mettől meddig tartó képsorokban dolgozná föl ezt a jelenetet, és miért éppen így?**

- 6. Jelenetünk szereplője szokása szerint kora reggel a Margitszigeten fut. Kísérhetné svenkkel, kocsizással és daruzással is. Dolgozzon ki példákat arra, hogy mikor melyik eszköz igénybevétele lenne helyénvaló!**

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 7. Riportalanyunk egy régi könyvektől roskadozó polcok előtt elhelyezett, mives kivitelű íróasztalnál ül. Hogyan világítaná be a jelenetet, ha a riporter nem látszik majd a felvételben, és hogyan, ha látszania kell?**

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 8. Riportalanyunk egy ablak előtt ül. Az operatőr azt is szeretné láttatni, ami odakint, a háttérben történik. Világosítóként milyen elrendezéssel igyekezne megfelelni ennek a szakmai elvárásnak?**

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

9. Hogyan teremtené egy nappaliban éjszakai hangulatot?

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

10. A riporter és a riportalany egy asztal két szemben lévő oldalán ül egy szobában. Milyen típusú mikrofonokat használna párbeszédük rögzítésére és milyen elrendezésben, ha csak egyetlen mikrofon állna rendelkezésére, illetve ha kettő?

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 11. A riporter és a riportalany a repülőtér betonján beszélget. Milyen típusú mikrofonokat használna párbeszédük rögzítésére és milyen elrendezésben? Hogy adná vissza a nagy háttérzaj élményét?**

Részsakképesítés: 51 213 02 Rögzítésvezető

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

- 12. Helyszíni hangfelvételnél készülhet hasznos hang vagy vezérhang. Mikor melyiket célszerű alkalmazni és miért?**

- 13. Kollegáinak jelenlétében azt mondja Önnek közvetlen vezetője, hogy nincs megelégedve rögzítésvezetői teljesítményével. Súlyos kudarcnak éli meg ezt a váratlan közlést, mert főnöke elmarasztalása igazságtalan. Hogyan reagálhat ilyenkor? Képesnek érzi-e önmagát arra, hogy érdemben, eredményesen védje meg igazát? Ha igen, miképpen, s várhatóan milyen hatásokkal?**
- Milyennek látja a televíziós, valamint a filmes szakmában működő itthoni alá- és fölérendeltségi viszonyokat? Helyezze el a vezetők és beosztottak hierarchiájában saját szakterületét, feladatkörét, és minősítse önnön státuszát!**

- 14. A készülő játékfilmjének rendezője ahhoz ragaszkodik, hogy a – forgatókönyvbe írt - szénbányában játszódó jelenetek eredeti helyszínen készüljenek. Ezért itthon, az Oroszlány közelében működő szénbányához kell települnie a stábnak. Hogyan szervezendő meg a szükséges terepszemle? Ilyenkor mik az Ön speciális feladatai?**

- 15. Vizsgafilmje témájául végzős egyetemi hallgató stábmunkával kapcsolatos problémákat választott. Forgatókönyvének néhány jelenetében rendre összeütközésbe kerül közvetlen kollegáival egy rögzítésvezető, feszültté téve ezzel a - könyvbe foglalt – filmkészítés légkörét. Mit gondol, mi lehet, mi legyen ezeknek a személyközi és csoportbeli bajoknak az oka? Szaktanácsára apellálva, ezt kérdezi meg a rendező Öntől, aki rögzítésvezető. Mit javasol neki, milyen problémamegoldó magatartási módok kerüljenek bele az irodalmi forgatókönyvbe?**

- 16. Reklámfilm megrendelője arra kéri, hogy egy, a piacra dobandó Grodleglay-parfüm a dizájnos mini-palackjában úgy csillogjon, hogy jól elolvasható legyen rajta a gyártó cég logója is, illetve a háttérben pedig élesen látszódjanak az illatszerbolt pultja mögötti polcsorok márkás termékeikkel. Milyen operatóri megoldás szükséges a kért vizuális hatás eléréséhez? Mi a tennivalója egy rögzítésvezetőnek ebben az esetben?**

- 17. Induló tévésorozat nyitó epizódjának forgatását megelőző héten – konzultálva erről összeállt stábja tagjaival, így Önnel is – csapatépítő tréning első lépéseként filmklubszerű beszélgetést tervez a rendező. Szakképesítésének figyelembevételével milyen idevágó filmcselekményt ajánlana e tervezett foglalkozáshoz a világ filmművészetének történetéből? Milyet a magyar filmtörténet alkotásaiból? Ön vezetheti a vetítést követő beszélgetést: hogyan érvényesítené rögzítésvezetői szempontjait a látottakkal kapcsolatban a stábszellem dinamizálása, egyben szűkebb szakterületének a mozgóképkészítéskor végzett feladatai szem előtt tartásával?**

- 18. Csziklik bácsi folyvást csuklik a Hukkle című filmben. Rendezője szinte kizárólag, hangsúlyosan zajokkal-zörejekkel, akusztikus effektekkel hangosította meg alkotását. Egyik jelenetében sportrepülőgép száll el egy híd alatt. Mit gondol ennek hangi világáról, hogy történt a hangtervezés? Amennyiben módja volna rá, hogy hasonló (más témájú, ám ugyancsak hatásos) hangkreációt kérjen egy hangmérnöktől, miről konzultálna vele? Mikor és miért érdemes hangdizájnban (sound design) gondolkodni? Mi(k)től lehet, válhat humorossá egy hang(zás)? Nézze meg, dramaturgiaiilag értelmezze a film idézett jelenetét!**

A tételhez használható segédeszköz:

– A *Hukkle* (Pálfi György, 2002) című játékfilm DVD-n.

- 19. A mozgókép világában megjelent digitális technika beleszólt, illetve meghatározza a rögzítésvezető munkáját is. Az Ön feladatainak mely fázisait érintette meg, befolyásolja leginkább az analógról való átállás? Hogyan?
Miképpen minősíti személyközi szakmai kommunikációjának, munkatársaival zajló kapcsolatának a – jelenlegi korszerű technika okozta – módosulását?**
-

- 20. Este van, kanapén ülő szerelmespár ansnittjén át látjuk azt, amit ők: kandallóban izzó fahasábokat nyaldosnak a lángnyelvek. Feláll a lány, elindul, követi a kamera. Hozzádól a kandalló széléhez, onnan tekint rá partnerére. Az ő szemével látunk. Milyen plánokat, gépmozgást, megvilágítást kell alkalmazni ahhoz, hogy kifejeződjék a hálószoba bensőséges-romantikus atmoszférája?**

- 21. Stábjának a külsőben és a stúdióban tevékenykedő tagjait konfliktuskezelő tréningre hívja meg egy kezdő tévérendező. Szakpszichológus vezeti a foglalkozásokat. Az Ön közvetlen vezetője nem szeretne aktívan részt venni a tréningen. Rögzítésvezetőként – amennyiben meggyőződése Önnek, hogy jó hatású lehet efféle együttlét – hogyan próbálná meggyőzni főnökét, hogy jelenjék meg a tervezett gyakorlaton? A csoportos foglalkozásnak milyen munkameneti haszna lehet a produkció gyártási-forgatási, valamint utómunkálatait illetően? Melyik fázisában annak, hogyan és mennyire? Mit nyújthat egy rögzítésvezetőnek?**

- 22. Bágyadt koradélutáni fények, hófoltok. Játékfilmet forgatnak télen, erdőben. A szereplők szekond plánjait és a közeliket, arcokat műfényvel világítják meg. Az operatőr rögzítette képeken, a harmonikus – itt: hitelesítő – színvilág megteremtése érdekében a mesterséges (amit dízel aggregátor biztosít) és a természetes fények színminőségének egyezniük kell egymással. Felvételkor milyen színcorrekció szükséges ehhez, és az hogyan realizálható?**

- 23. A rögzítésvezetői tevékenység szépségéről, örömléhetőségeiről kívánja tájékoztatni leendő nézőit egy televíziós interjúfilm. Természetesen szóba jöhet e feladatkör árnyoldala is. Ezekről konzultál Önnel a műsorszerkesztő. Megkéri, olyan munkafázisokat, kollegiális csoportélményeket említsen meg, amikben a rögzítésvezetői feladatok leginkább jellemző vonásai – adott szakmunka lényegét hangsúlyozandó – fejeződjenek ki összefüggéseikben, mintegy a gyártás egészében elhelyezve azokat helyi értékű és személyi vonatkozások aspektusából. Interjúalanyként miket fog elmondani, ajánlani a műsorszerkesztőnek?**

- 24. Mitől függ egy mozgóképen megszólaló szereplő beszédhangjának magassága? Befolyásolható-e hangerő-szabályozóval a hangos vagy a halk beszéd? A befogadó hogyan érzékeli, miképpen éli meg azt, amikor lehalkítanak egy nagyon hangos felvételt?**

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

- 1. Az angol nyelvű használati utasítás alapján mutassa be, hogyan állít érzékenységet a mellékelt tüköraknás, digitális fényképezőgépen!**

A tételhez használható segédeszköz:

- tüköraknás, digitális fényképezőgép
- hozzá tartozó angol nyelvű használati utasítás

Kulcsszavak, fogalmak:

- az érzékenység fogalma és szerepe a képalkotásban
- az írisz és a mélységélesség összefüggése
- angol nyelvű egyszerű, írásos szakmai szöveg megértése
- gyakorlati kivitelezés angol nyelvű (esetleg rövidített) menüpontok alapján

- 2. Bejelentett és engedélyezett tüntetés zajlik a főváros egyik jelentős közterén. Ön a tüntetők között áll, és közeli felvételeket készít róluk. Az érintettek tiltakoznak ez ellen. Mit tesz ebben a helyzetben, ha megbízója mégis ragaszkodik az ilyen típusú felvételekhez?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- az arcmáshoz való jog a Ptk. alapján (nyilvános helyen látható felvételkészítés mellett, illetve ettől eltérő körülmények között)
- közszereplés (a közszereplők - nem egyértelmű - köre, a közszereplésre vonatkozó - eltérő - szabályok, a sajtó mint a nyilvánosság intézménye)
- konfliktushelyzet kezelése
- személyi és vagyonbiztonság konfliktushelyzetben

- 3. Riportfelvétel készül vizes munkahelyen. A forgatáshoz több lámpára is szükség van, amihez ideiglenes hálózatot is ki kell építeni. Milyen baleseti és biztonsági kockázatokkal kell számolni ilyen körülmények között, és hogyan lehet megteremteni a biztonságos munkavégzés feltételeit?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- érintésvédelem
- csúszásveszély és elhárítása
- munkavédelem mozgókép-felvételeknél (a munkavédelmi törvény és a mozgókép-felvételre vonatkozó miniszteri rendelet alapján)
- munkabalesetek, felelősségi viszonyok, kártérítési kötelezettség

4. Külső felvételnél hét ágra süt a nap. Az operátor kis mélységélességű felvételt akar készíteni. Hogyan készíti erre elő a kamerát?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a mélységélesség fogalma és összefüggése a gyújtótávolsággal, valamint az írisz állásával
- neutrálszűrők alkalmazása
- teleobjektívek alkalmazása

- 5. Kisvárosi reggel. A főutcán egy hölgy közeledik. Megáll a virágüzlet előtt. Kulccsal kinyitja a bejárati ajtót, és belép az üzletbe. Bentről lekapcsolja a cégtábla világítását, majd öntözni kezdi és igazgatja a kirakatban lévő virágokat. Milyen képkivágásokban, milyen nézőpontokból és mettől meddig tartó képsorokban dolgozná föl ezt a jelenetet, és miért éppen így?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- jelenetek képsorokra bontása
- szomszédos képsorok összeilleszthetőségének feltételei (tengelyszabály, fényblikk, plánváltás stb.)
- a feldolgozásnak a korrekt, leíró ábrázoláson túlmutató elemei
- a jelenethez társítható hangi összetevők
- javasolt felvételi sorrend

- 6. Jelenetünk szereplője szokása szerint kora reggel a Margitszigeten fut. Kísérhetné svenkkel, kocsizással és daruzással is. Dolgozzon ki példákat arra, hogy mikor melyik eszköz igénybevétele lenne helyénvaló!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- a gépmozgások típusai
- gépmozgások alkalmazásának lehetőségei és indokoltsága
- kísérés gépmozgásokkal
- a gépmozgások mint kifejezőeszközök (a jelenség korrekt leírása, illetve átlényegítése)

7. Riportalanyunk egy régi könyvektől roskadozó polcok előtt elhelyezett, mives kivitelű íróasztalnál ül. Hogyan világítaná be a jelenetet, ha a riporter nem látszik majd a felvételben, és hogyan, ha látszania kell?

Kulcsszavak, fogalmak:

- főfény, derítő fény, díszítő fények
- az egyes fénytípusok szerepe, alkalmazása
- nappali világítási konstrukció kivitelezése (egy szereplővel és kettővel)
- fényhangulat
- érintésvédelem

8. Riportalanyunk egy ablak előtt ül. Az operatőr azt is szeretné láttatni, ami odakint, a háttérben történik. Világosítóként milyen elrendezéssel igyekezne megfelelni ennek a szakmai elvárásnak?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a felvevőeszközök átfogása
- a kontrasztosság csökkentése derítéssel
- a színhőmérsékletek összehangolása
- szűrők, fóliák alkalmazása (lámpák előtt, illetve ablakon)

9. Hogyan teremtené egy nappaliban éjszakai hangulatot?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az éjszakai fények jellege, élménye
- a főfény és a derítő fények hiánya
- fényeffektek, súroló fények alkalmazása
- az éjszaka színei
- az éjszaka fényhangulata

10. A riporter és a riportalany egy asztal két szemben lévő oldalán ül egy szobában. Milyen típusú mikrofonokat használna párbeszédük rögzítésére és milyen elrendezésben, ha csak egyetlen mikrofon állna rendelkezésére, illetve ha kettő?

Kulcsszavak, fogalmak:

- mikrofontípusok térérzékenysége
- a zavaró zörejek, zajok csökkentése
- a beszélők, a mikrofonok és a kép viszonya
- a mikrofonok megmutatásának, illetve elrejtésének indokai, megoldásai

11. A riporter és a riportalany a repülőtér betonján beszélget. Milyen típusú mikrofonokat használna párbeszédük rögzítésére és milyen elrendezésben? Hogy adná vissza a nagy háttérzaj élményét?

Kulcsszavak, fogalmak:

- mikrofontípusok térérzékenysége
- a zavaró zörejek, zajok csökkentése (jel/zaj-arány)
- az érthetőség feltételei valós környezetben és rögzített hangok esetén
- nem a valós hangerősségi arányok reprodukálása, hanem a hangélmény megidézése a fontos

12. Helyszíni hangfelvételnél készülhet hasznos hang vagy vezérhang. Mikor melyiket célszerű alkalmazni és miért?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az élő hangfelvétel előnyei és hátrányai (hitelesebb, kiszolgáltatottabb a hanghiány miatt, utólag nehezebben javítható)
- az utólagos hangosítás előnyei és hátrányai (veszít a hitelességéből, viszont javíthatóbb, kézben tarthatóbb, jobban alakítható)
- utólagos szinkronizálási kényszerhelyzetek (idegen nyelvű és amatőr szereplők esetén)
- utólagos szinkronizálással új "személyiségeket" lehet teremteni

- 13. Kollegáinak jelenlétében azt mondja Önnek közvetlen vezetője, hogy nincs megelégedve rögzítésvezetői teljesítményével. Súlyos kudarcnak éli meg ezt a váratlan közlést, mert főnöke elmarasztalása igazságtalan. Hogyan reagálhat ilyenkor? Képesnek érzi-e önmagát arra, hogy érdemben, eredményesen védje meg igazát? Ha igen, miképpen, s várhatóan milyen hatásokkal?
Milyennek látja a televíziós, valamint a filmes szakmában működő itthoni alá- és fölérendeltségi viszonyokat? Helyezze el a vezetők és beosztottak hierarchiájában saját szakterületét, feladatkörét, és minősítse önnön státuszát!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- szerepkörök, alá-, fölé- és mellérendeltségi viszonyok a stábben
- a rögzítésvezető szerepköre, kapcsolódása a stáb munkacsoportjaihoz
- konfliktus és frusztráció
- vezetői elfogultság hátulütői
- interperszonális kapcsolatok
- Én-funkciók, Én-védő lelki folyamatok
- tények vs. vélemények
- meggyőzés, érvelés, hit

14. A készülő játékfilmjének rendezője ahhoz ragaszkodik, hogy a – forgatókönyvbe írt - szénbányában játszódó jelenetek eredeti helyszínen készüljenek. Ezért itthon, az Oroszlány közelében működő szénbányához kell települnie a stábnak. Hogyan szervezendő meg a szükséges terepszemle? Ilyenkor mik az Ön speciális feladatai?

Kulcsszavak, fogalmak:

- terepszemlét megelőző feladatok
- a terepszemle szokásos résztvevői, hatáskörök
- a rögzítéstechnikával kapcsolatos teendők felmérése a terepszemlén
- a filmgyártási, valamint a tv-gyártási koordináló és tervező munkák
- személyi- és vagyonbiztonság
- munkavédelem mozgóképfelvételeknél

15. Vizsgafilmje témájául végzős egyetemi hallgató stáb munkával kapcsolatos problémákat választott. Forgatókönyvének néhány jelenetében rendre összeütközésbe kerül közvetlen kollegáival egy rögzítésvezető, feszültté téve ezzel a - könyvbe foglalt – filmkészítés légkörét. Mit gondol, mi lehet, mi legyen ezeknek a személyközi és csoportbeli bajoknak az oka? Szaktanácsára apellálva, ezt kérdezi meg a rendező Öntől, aki rögzítésvezető. Mit javasol neki, milyen problémamegoldó magatartási módok kerüljenek bele az irodalmi forgatókönyvbe?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a rögzítésvezető által ellátható és ellátandó feladatok
- a rögzítéstechnika kapcsolódása más munkafázisokhoz
- a rögzítésvezető kapcsolatrendszere a stáb más tagjaival, munkacsoportjaival
- viselkedési stratégiák szakmai összeütközésekkor
- problémamegoldó reakciók esélyei
- konfliktusfajták minősítése
- válaszreakció(k) frusztráció(k)ra

16. Reklámfilm megrendelője arra kéri, hogy egy, a piacra dobandó Grodleglay-parfüm a dizájnos mini-palackjában úgy csillogjon, hogy jól elolvasható legyen rajta a gyártó cég logója is, illetve a háttérben pedig élesen látszódjanak az illatszerbolt pultja mögötti polcsorok márkás termékeikkel. Milyen operatőri megoldás szükséges a kért vizuális hatás eléréséhez? Mi a tennivalója egy rögzítésvezetőnek ebben az esetben?

Kulcsszavak, fogalmak:

- makro objektív vs. osztott mezejű pozitív előtét-objektív
- térbeli mélység élességtartománya
- a blende (rekesznyílás) és a mélységélesség
- objektívek fókusz távolságának vizuális hatása és a mélységélesség
- a világítás konstrukciója több teres kompozícióknál

- 17. Induló tévésorozat nyitó epizódjának forgatását megelőző héten – konzultálva erről összeállt stábja tagjaival, így Önnel is – csapatépítő tréning első lépéseként filmklubszerű beszélgetést tervez a rendező. Szakképesítésének figyelembevételével milyen idevágó filmcselekményt ajánlana e tervezett foglalkozáshoz a világ filmművészetének történetéből? Milyet a magyar filmtörténet alkotásaiból? Ön vezetheti a vetítést követő beszélgetést: hogyan érvényesítené rögzítésvezetői szempontjait a látottakkal kapcsolatban a stábszellem dinamizálása, egyben szűkebb szakterületének a mozgóképkészítéskor végzett feladatai szem előtt tartásával?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- kohézió ismert, filmtörténeti értékű cselekményben
- azonosulás a feladat fontosságával
- csoportbeli és személyközi kommunikáció
- érvek függvényében: megértés, meggyőzés, meggyőződés
- beszélgetés és/vagy polémia
- felmerült kételyek érdemi kezelése, elosztatása

18. Csuklik bácsi folyvást csuklik a *Hukkle* című filmben. Rendezője szinte kizárólag, hangsúlyosan zajokkal-zörejekkel, akusztikus effektekkel hangosította meg alkotását. Egyik jelenetében sportrepülőgép száll el egy híd alatt. Mit gondol ennek hangi világról, hogy történt a hangtervezés? Amennyiben módja volna rá, hogy hasonló (más témájú, ám ugyancsak hatásos) hangkreációt kérjen egy hangmérnöktől, miről konzultálna vele? Mikor és miért érdemes hangdizájnban (sound design) gondolkodni? Mi(k)től lehet, válhat humorossá egy hang(zás)? Nézze meg, dramaturgiailag értelmezze a film idézett jelenetét!

A tételhez használható segédeszköz:

- A *Hukkle* (Pálfi György, 2002) című játékfilm DVD-n.

Kulcsszavak, fogalmak:

- a mozgóképi hang formanyelve
- a sound design és lehetőségei
- a rögzítésvezető munkakapcsolata a hangmérnökkel
- akusztikus térbeliség: 3+1 (térbeli) hangzás (mélyhangeffekttel)
- extended rendszerű surround megoldások (6,1 és 7,1)
- akusztikus térbeliség: 5+1 (térbeli sztereó) hangzás (mélyhangeffekttel)
- hangkép monóban és sztereóban

- 19. A mozgókép világában megjelent digitális technika beleszólt, illetve meghatározza a rögzítésvezető munkáját is. Az Ön feladatainak mely fázisait érintette meg, befolyásolja leginkább az analógról való átállás? Hogyan?
Miképpen minősíti személyközi szakmai kommunikációjának, munkatársaival zajló kapcsolatának a – jelenlegi korszerű technika okozta – módosulását?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- analóg munkafázisok vs. digitális kép- és hangrögzítési feladatok, munkamenet
- a digitális technika hatása az eszközigényre
- a digitális technika által kínált egyidejű kontroll lehetősége
- digitális, illetve kombinált utómunka és annak előkészítése
- csoportkommunikáció felvételi helyzetekben (stábon belül és külső közreműködőkkel)

20. Este van, kanapén ülő szerelmespár ansnittjén át látjuk azt, amit ők: kandallóban izzó fahasábokat nyaldosnak a lángnyelvek. Feláll a lány, elindul, követi a kamera. Hozzádól a kandalló széléhez, onnan tekint rá partnerére. Az ő szemével látunk. Milyen plánokat, gépmozgást, megvilágítást kell alkalmazni ahhoz, hogy kifejeződjék a hálószoba bensőséges-romantikus atmoszférája?

Kulcsszavak, fogalmak:

- képsík, plánfajták, megvilágítási effektusok
- gépmozgások fajtái, értelmező funkciója
- szubjektív kamera és a belső vágás

21. Stábjának a külsőben és a stúdióban tevékenykedő tagjait konfliktuskezelő tréningre hívja meg egy kezdő tévérendező. Szakpszichológus vezeti e foglalkozásokat. Az Ön közvetlen vezetője nem szeretne aktívan részt venni a tréningen. Rögzítésvezetőként – amennyiben meggyőződése Önnek, hogy jó hatású lehet efféle együttlét – hogyan próbálná meggyőzni főnökét, hogy jelenjék meg a tervezett gyakorlaton? A csoportos foglalkozásnak milyen munkameneti haszna lehet a produkció gyártási-forgatási, valamint utómunkálatait illetően? Melyik fázisában annak, hogyan és mennyire? Mit nyújthat egy rögzítésvezetőnek?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a stáb felépítése, alá-, fölé- és mellérendeltségi viszonyai
- a konfliktus természete
- jellegzetes válaszreakciók típusos konfliktusokra
- empátia és identifikáció
- elszenvedett, eltúrt „gyűrődések” kisimítása
- a Mérei Ferenc-féle csoporttöbbség
- szakmai és emberi, munkatársi hitelesség
- érvelés, meggyőzés, vitakészség

22. Bágyadt koradélutáni fények, hófoltok. Játékfilmet forgatnak télen, erdőben. A szereplők szekond plánjait és a közeliket, arcokat műfényvel világítják meg. Az operatőr rögzítette képeken, a harmonikus – itt: hitelesítő – színvilág megteremtése érdekében a mesterséges (amit dízel aggregátor biztosít) és a természetes fények színminőségének egyezniük kell egymással. Felvételkor milyen színtkorrekció szükséges ehhez, és az hogyan realizálható?

Kulcsszavak, fogalmak:

- színhőmérséklet, fehéregyensúly
- ún. kevert megvilágítás
- színeffektusok megtervezése
- színtkorrekciós szűrők, fóliák alkalmazása
- az eredeti fényforrás és a műfény színhőmérséklete, erőssége
- megkívánt/elérendő fényeffektusok
- dízel áramfejlesztő mint potenciális zavarforrás; munkavédelem

23. A rögzítésvezetői tevékenység szépségéről, örömléhetőségeiről kívánja tájékoztatni leendő nézőit egy televíziós interjúfilm. Természetesen szóba jöhet e feladatkör árnyoldala is. Ezekről konzultál Önnel a műsorszerkesztő. Megkéri, olyan munkafázisokat, kollegiális csoportélményeket említsen meg, amikben a rögzítésvezetői feladatok leginkább jellemző vonásai – adott szakmunka lényegét hangsúlyozandó – fejeződjenek ki összefüggéseikben, mintegy a gyártás egészében elhelyezve azokat helyi értékű és személyi vonatkozások aspektusából. Interjúalanyként miket fog elmondani, ajánlani a műsorszerkesztőnek?

Kulcsszavak, fogalmak:

- ideiglenes elektromos hálózat kiépítése
- világosítói berendezések kezelése
- segédoperatóri feladatok elvégzése
- hangfelvételi berendezések kezelése
- egyszerűbb díszítői (bühne) feladatok elvégzése
- személyközi kommunikáció, önkontroll
- a rögzítésvezető személyének és az általa elvégzett munkáknak a kapcsolódási pontjai más stábtagokhoz, illetve egyéb munkafázisokhoz

24. Mitől függ egy mozgóképen megszólaló szereplő beszédhangjának magassága? Befolyásolható-e hangerő-szabályozóval a hangos vagy a halk beszéd? A befogadó hogyan érzékeli, miképpen éli meg azt, amikor lehalkítanak egy nagyon hangos felvételt?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a beszélő hangszíne, orgánuma, hangmagassága
- a beszéd dinamikája
- hangerő-szabályozás
- hangfelvételi anyagok kezelése
- hangfelvételek kivezérlése
- befogadói akusztikus élmény újrateemtése

